

وزارت بهداشت و آموزش پزشکی

قطب درمانی، آموزشی و پژوهشی
آسیب های شیمیایی

مرکز تحقیقات آسیب های شیمیایی

پژوهش های نوین و تخصصی در زمینه علوم
پزشکی و سلامت عمومی

1

نکات کلیدی تصمیم گیری درباره ی

اینکه چه افرادی با عوامل شیمیایی

مواجهه داشته اند؟

❖ افراد ممکن است از طریق تنفس، تماس پوستی و چشمی، بلع و حتی گلوله و ترکشهای آلوده با عوامل شیمیایی مواجهه داشته باشند.

❖ مواجهه با بخار، گاز و یا آئروسول ممکن است علائم واضحی از آلودگی را نشان ندهد ولی همچنان نیاز به آلودگی زدایی وجود دارد.

❖ افرادی که به دنبال مواجهه با سلاح های شیمیایی به مراکز درمانی آورده میشوند باید به صورت پیش فرض آلوده در نظر گرفته شوند و آلودگی زدایی فوری برای آنها انجام شود.

❖ آلودگی زدایی افراد باید همراه با تریاژ و مداخلات نجات دهنده زندگی انجام شود.

❖ همچنین ممکن است افراد نشانه هایی از صدمات ناشی از تروما و یا سایر عوارض ناشی از آلودگی با مواد شیمیایی را داشته باشند.

2 پیش از ورود مصدوم مواجهه یافته با عوامل شیمیایی به مرکز درمانی، سوالات زیر را بپرسید:

تاریخچه مواجهه مصدوم چیست؟

HEALTH HAZARD 4 - Deadly 3 - Extreme Danger 2 - Hazardous 1 - Slightly Hazardous 0 - Normal Material	2	FIRE HAZARD - Flash Point 4 - Below 73F 3 - Below 100F 2 - Below 200F 1 - Above 200F 0 - Will Not Burn
SPECIFIC HAZARD OX - Oxidizer AC - Acid AL - Alkali COR - Corrosive W - Use NO WATER R - Radiation Hazard	3	1
	W	REACTIVITY 4 - May Detonate 3 - Shock and Heat May Detonate 2 - Violent Chemical Change 1 - Unstable If Heated 0 - Stable

- ❑ فرد کجا بوده است؟
- ❑ علائم چه زمانی شروع شده است؟
- ❑ ابتدا کدام علائم بروز کرده اند؟
- ❑ آیا دیگران نیز علائم مشابهی داشته اند؟
- ❑ آیا فرد متوجه بوی غیر معمولی شده است؟ مثلاً تخم مرغ فاسد(هیدروژن سولفید)، بادام تلخ (سیانیدها)، یونجه تازه (فسژن)، سیر (گاز خردل)
- ❑ گزارشی از خانواده مصدوم، شاهدان حادثه و کادر پاسخ دهنده اولیه به حادثه بگیرید.
- ❑ از اطلاعات مبتنی بر شواهد استفاده کنید (به عنوان مثال مسئولان بهداشتی، مراجع قانونی، قطب آسیب های شیمیایی، رسانه های معتبر و ...).

آیا می توانید نشانه ای از عوامل شیمیایی روی بدن مصدوم یا اطراف آن مشاهده کنید؟

- ❑ گرد و خاک، پودر و قطرات مایع روی بدن و یا لباس های فرد.
- ❑ تغییر رنگ لباس ها، سوختگی یا آسیب به لباس ها که بتواند به علت واکنش شیمیایی باشد.
- ❑ بروز علائم در کسانی که مواجهه مستقیم نداشته ولی همراه مصدومان بوده اند، می تواند نشان دهنده ی مواجهه ثانویه (آلودگی ثانویه) باشد.
- ❑ در صورت دسترسی به تجهیزات و روش های شناسایی و تشخیص عوامل شیمیایی مانند دتکتورهای مواد شیمیایی و یا آزمایشات بایومدیکال و محیطی استفاده شود.

آیا علائم و نشانه هایی از مواجهه وجود دارد؟

- ❑ آیا مصدوم ناخوش به نظر می رسد؟ (عدم توانایی راه رفتن، دیسترس تنفسی، تحریک شدگی چشم و...)
- ❑ به لیست علائم و نشانه ها ی کتاب مرجع مراجعه شود.

3

در صورتی که هرگونه شکي به آلودگی فرد وجود دارد، آلودگی زدایی فوری، اولین اولویت است. لباس های آلوده باید در اولین فرصت ممکن جمع آوری شده و به عنوان زباله شیمیایی امحا شوند.

